

**การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)**

**THE SCHOOL REFORM OF THE SMALL SCHOOL IN KABINBURI PRACHINBURI
BASED ON THE 2ND DECADE IN EDUCATIONAL REFORM (B.E.2552-2561)**

กุลธิดา รงค์พันธ์¹

นพดล เจริญอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ (1) การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) และ (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจำนวน 40 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาราชการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ และครู รวมทั้งสิ้น 80 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1) การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) ในอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ พัฒนาคูณภาพการบริหารจัดการใหม่ พัฒนาคูณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคูณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ พัฒนาคูณภาพครูยุคใหม่

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาสูงสุด ผู้บริหารและครูระดับการศึกษาปริญญาโทมีความคิดเห็นแตกต่างจากการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยระดับปริญญาโทให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมากกว่าระดับปริญญาตรีในด้านการพัฒนาคูณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่

Abstract

The purposes of the research were to identify 1) the school reform of the small primary school in Kabinburi, Prachinburi based on the 2nd decade of Educational Reform (B.E.2552-2561) and 2) the result of the opinionated comparison of respondent at the school reform of the small primary school in Kabinburi, Prachinburi based on the 2nd decade of Educational Reform (B.E.2552-2561) that were classified according to the respondents' status. The samples were 40 small primary school in Kabinburi, Prachinburi. The 2 respondents in each school were an administrator/an administrator's assistant/government in keeper/vicegerent/worker and teacher, in totally of 80. The individual study instrument was a questionair based on the 2nd

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

decade of Educational Reform (B.E.2552-2561). The statistics applied in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t – test, and one – way ANOVA

The findings revealed as follows

1) The school reform of the small primary school in Kabinburi, Prachinburi based on the 2nd Decade in Educational Reform (B.E.2552-2561) , as a whole and an individual, were at a high level. In orderind by arithmetic mean from maximum to minimum were as follows; the quality development of renew management system, the quality development of Thai people, the quality development of education and learning resources and the quality development teacher.

2) There were no significantly different between the school reform of the small primary school in Kabinburi, Prachinburi based on the 2nd Decade in Educational Reform (B.E.2552-2561) by sex, age, position and work experience. When classification by Education Level administrators and teachers with a master's degree were different opinions from those graduated at .05 level of significance in the development quality of education and learning resources.

บทนำ

“การศึกษา” นับว่ามีความสำคัญมากต่อการพัฒนาบุคลากรตลอดจนไปถึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนาส่วนอื่นๆ ด้วย เพราะไม่ว่าจะทำการพัฒนาส่วนใดต้องเริ่มมาจากการพัฒนาคนเสียก่อน ดังนั้นการพัฒนาคนสามารถทำได้หลายๆ รูปแบบ อย่างที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาคนคือการให้การศึกษา ดังนั้นการพัฒนาประเทศต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาคนโดยต้องคำนึงถึงการศึกษาเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศที่กำลังนำโลกไปมาก การศึกษาก็ต้องพัฒนาไปให้ทันกับโลก สำหรับการศึกษาในประเทศไทย หากดูจากสภาพที่เกิดขึ้นในสังคมหลายๆ ฝ่ายเข้าใจเป็นไปในแนวทางเดียวกันคือการศึกษาของไทยกำลังมีปัญหา จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจจากสังคม ซึ่งมีการทวิจยออกมาหลายๆ ครั้งทีสะท้อนถึงความล้มเหลวของการศึกษาในบ้านเรา ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยเปรียบเสมือนสายพานความป่วยไข้ทางสังคมที่สะท้อนถึงปรากฏการณ์ความอ่อนแอของทุกภาคส่วนทั้งสถาบันครอบครัวอ่อนแอ พื้นที่อบายมุขขาดการควบคุม อันเป็นปฐมเหตุของปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ไม่ว่าเป็นปัญหาติดห้าง เทียวกลางคืน กินเหล้า สูบบุหรี่ และมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อันจะนำไปสู่ผลกระทบกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามมาอย่างมากมาย การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์อันเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งของสังคม ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลอันได้แก่กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและประกาศใช้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ 2542)

เพื่อให้มีการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษามีความสอดคล้องกันทั้งในแง่กฎหมายและการปฏิบัติโดยมีจุดมุ่งหมายหลักว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษา ถือเป็นนโยบายสำคัญด้านการศึกษาของรัฐบาล โดย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2551 ว่าจะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้เรียนฟรีจริง 15 ปี และขยายกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและปริญญาตรีให้มากขึ้น ตลอดจนพัฒนาครูให้ได้ครูดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ มีวิทยฐานะสูงขึ้น และพัฒนาระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับตลอดจนการส่งเสริมภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน มีการเรียนรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนตลอดชีวิต มีศักยภาพในการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพ และเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาฝึกอบรม การวิจัยและพัฒนาในระดับภูมิภาค การปฏิรูปการศึกษาเริ่มต้นมาตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยมีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหลายเรื่องประสบความสำเร็จ แต่หลายเรื่องยังมีปัญหาที่ต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุง และต่อยอด โดยเฉพาะด้าน

คุณภาพผู้เรียน ครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจากทุกภาคส่วน ผันวกับสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ประชากร วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2554 : 1-2)

ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ โดยเน้นประเด็นหลักสามประการ คือ 1) คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตรและเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่งและมีใจรัก มาเป็นครูคณาจารย์ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ 2) เพิ่มโอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยมีโอกาส เข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 3) ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ในการบริหารจัดการ การศึกษา โดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกกระบวนการ ศึกษาด้วย กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษามีการปฏิรูปการ ศึกษาและเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ โดย 1) พัฒนาคุณภาพคน ไทยยุคใหม่ ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและ แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 2) พัฒนาคุณภาพครู ยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพ ที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมา เป็นครู 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภทให้สามารถ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สำหรับ การศึกษาและเรียนรู้ทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน โรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การ ศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนมีระบบ การบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กใน อำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการ ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)

2. เพื่อทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใน อำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการปฏิรูปการ ศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) เมื่อจำแนกตาม สถานภาพ

วิธีการศึกษา

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัย แบบกลุ่มตัวอย่างเดียวศึกษา สภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study design)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษา ขนาดเล็ก ในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำนวน 46 โรง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการเปิด ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้สถานศึกษาที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 40 โรง โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับผู้ให้ข้อมูลโรงละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาราชการใน ตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ และ ครูรวมทั้งสิ้น 80 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการปฏิรูป โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามหลักการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ชนิดจัดลำดับคุณภาพ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (RensisLikert 1961: 73-74) ซึ่งสามารถจัดลำดับคุณภาพ ได้ 5 ระดับ โดยมีความหมาย ดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับที่ 4 หมายถึง การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) อยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับที่ 3 หมายถึง การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับที่ 2 หมายถึง การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับที่ 1 หมายถึง การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวลกำหนดโครงสร้างตามความเหมาะสมเพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาของแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษาที่ใช้โดยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.5 - 1

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 30 ฉบับ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) α -Cronbach เท่ากับ .977

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับข้อมูลทั้งหมดคืนมา จึงพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency: f) และค่าร้อยละ (percentage: %)

2. การวิเคราะห์การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สองในสถานศึกษาขนาดเล็ก ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ซึ่งการวิเคราะห์ระดับของการพัฒนาการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง มีรายละเอียดดังนี้

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 4.50 – 5.00 แสดงว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 3.50 – 4.49 แสดงว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) อยู่ในระดับมาก

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 2.50 – 3.49 แสดงว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.50 – 2.49 แสดงว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.00 – 1.49 แสดงว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบเมื่อมีตัวแปร 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และตำแหน่งหน้าที่ และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบเมื่อมีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561)

ในการวิเคราะห์การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษา

ขนาดเล็ก ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากผู้ให้ข้อมูล 34 โรงเรียน แล้วนำไปเปรียบเทียบตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n= 34)

ข้อที่	การปฏิรูปโรงเรียนขนาดเล็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่	4.01	0.50	มาก
2	พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่	3.77	0.57	มาก
3	พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่	3.99	0.54	มาก
4	พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่	4.02	0.52	มาก
รวม		3.95	0.54	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการกระจายน้อย ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.535) แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.503 – 0.569 แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ระหว่าง 3.77 – 4.02 โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.524) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.503) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.544) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.544)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561)

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบเมื่อมีตัวแปร 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และตำแหน่งหน้าที่ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) ใช้เพื่อเปรียบเทียบเมื่อมีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการทำงาน

พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษ ขนาดเล็ก	ระดับการศึกษาสูงสุด						t	sig
	ปริญญาตรี			ปริญญาโท				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่	3.92	0.65	มาก	4.09	0.47	มาก	-1.258	0.21
พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่	3.67	0.65	มาก	3.85	0.57	มาก	-1.215	0.23
พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและ แหล่งเรียนรู้ยุคใหม่	3.83	0.67	มาก	4.14	0.56	มาก	-2.077	0.04*
พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ใหม่	3.91	0.68	มาก	4.12	0.45	มาก	-1.505	0.14
รวม	3.83	0.63	มาก	4.05	0.45	มาก	-1.659	0.10

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานีเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด ภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ไม่แตกต่างกัน ด้านพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ไม่แตกต่างกัน ด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับปริญญาโทมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสูงกว่าระดับปริญญาตรี และด้านพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) ในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ พัฒนาคูณาการบริหารจัดการใหม่ พัฒนาคูณาคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคูณาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ พัฒนาคูณาครูยุคใหม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่ามัธยฐานมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 จัดการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย รองลงมา คือ ข้อที่ 4 จัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ ค่ามัธยฐานมากที่สุด คือ ข้อที่ 7 พัฒนาการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

1.2 ด้านพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ อยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 6 มีจำนวนครูเพียงพอตามเกณฑ์ และ ข้อ 7 ครูผู้สอนมีคุณวุฒิตรงตามวิชาที่สอน อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่ามัธยฐานมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ข้อที่ 1 จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และข้อที่ 4 ครูพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ค่ามัธยฐานมากที่สุด คือ ข้อที่ 7 ครูผู้สอนมีคุณวุฒิตรงตามวิชาที่สอน

1.3 ด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่ามัธยฐานมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 พัฒนาคูณาสถานศึกษาให้เอื้อต่อการศึกษาเรียนรู้ รองลงมา คือ ข้อที่ 3 ส่งเสริมให้โรงเรียนมีห้องสมุดที่มีชีวิต และข้อที่ 4 จัดสภาพแวดล้อมของชุมชนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ค่ามัธยฐานมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

1.4 ด้านพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุด คือ ข้อที่ 10 จัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ข้อที่ 6 เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล รับผิชอบ โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ ค่ามัธยฐานเลขคณิตต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่ที่กระจายอำนาจสู่โรงเรียนอย่างเป็นระบบ ตามศักยภาพความพร้อม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูป โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการ ปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) เมื่อจำแนก ตามสถานภาพ พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนก ตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่ง เรียนรู้ยุคใหม่

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก ในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตาม หลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัธยฐาน เลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ใหม่ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการ จัดการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย จัด หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัดและ ประเมินผลที่มีคุณภาพ ส่งเสริมและอนุรักษ์การใช้ภาษาไทย อย่างถูกต้องควบคู่กับการเรียนรู้ภาษาสากล อีกทั้งมีการพัฒนา ครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครู พัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และจัดการ เรียนการสอนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามเกณฑ์อย่างมี ประสิทธิภาพ มีการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เอื้อต่อการ ศึกษาเรียนรู้ เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในการบริหาร จัดการตาม สำนักงานเขตพื้นที่ที่กระจายอำนาจสู่โรงเรียนอย่าง เป็นระบบตามศักยภาพความพร้อม โดยผู้บริหารเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและสามารถใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง

ในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล รับผิชอบ โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ ส่งผลให้การปฏิรูปโรงเรียนประถม ศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) ในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของสมศักดิ์ เตชะเทพ ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพ ในการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ ของประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการปฏิรูปการศึกษา อยู่ในระดับ มาก ตามการรับรู้ของประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการ สถานศึกษาและครูผู้สอน และเมื่อเรียงลำดับตามกรอบ ของการปฏิรูปการศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ งานพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ คือการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูมีใบประกอบวิชาชีพ อันดับที่สองคืองานการบริหารและจัดการศึกษา ซึ่งข้อที่มีค่า เฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ คือการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนงานที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา อันดับ ที่สาม คือ งานประกันคุณภาพ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า ข้ออื่นๆ คือ การประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากรเกิดความ ตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา อันดับที่ดี คือ งานปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ คือ การสนับสนุนส่งเสริม ให้ครูนำกิจกรรมประชาธิปไตยไปใช้ในการจัดการเรียน การสอน และอันดับสุดท้าย คือ งานปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งข้อที่มีค่า เฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ คือ การส่งเสริมสนับสนุนการจัด ประสพการณ์การเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา เทพสาร ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อแยกตามกรอบงานการปฏิรูป การศึกษา พบว่า การบริหารและจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ย ในอันดับแรก โดยข้อที่มีประสิทธิผลมากกว่าข้ออื่น คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อันดับที่สอง คือการประกันคุณภาพ โดยข้อที่มีประสิทธิผล มากกว่าข้ออื่น คือ การประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากรเกิด ความตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษา อันดับี่สาม คือ การพัฒนาครูและบุคลากรทาง

การศึกษา โดยข้อที่มีประสิทธิผลมากกว่าข้ออื่น คือ การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูมีใบประกอบวิชาชีพ อันดับที่สอง คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยข้อที่มีประสิทธิผลมากกว่าข้ออื่น คือ การส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาผลงานของผู้เรียน และอันดับสุดท้าย คือการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยข้อที่มีประสิทธิผลมากกว่าข้ออื่น คือ การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

2. จากผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานีตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนได้จัดระบบการศึกษาที่เป็นมาตรฐานเทียบเคียงระดับชาติและนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน โรงเรียนมีแผนการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจแบบขั้นบันไดตามศักยภาพความพร้อม พัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้อย่างหลากหลายต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส พัฒนาการบริหารจัดการศึกษา เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีได้รับการยกย่องและสามารถขยายผล เพื่อให้การจัดการศึกษาและเรียนรู้มีคุณภาพ และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกันกับ บัณฑิตย ศรีเงิน ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนการศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออก พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนการศึกษาพิเศษในภาคตะวันออก จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และความสัมพันธ์กับนักเรียน พบว่า ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกันกับ เขมจิรา ฟื่องเสียง ซึ่งศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามณฑลบุรี พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีเพศ และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติต่างกัน มี

การปฏิบัติตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ ศศิวันภา การะหงส์ ได้ศึกษาปัญหาของการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีสภาพปัญหาการบริหารจัดการตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานีต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับศศิวันภา การะหงส์ ได้ศึกษาปัญหาของการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า บุคลากรที่มีวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และอยู่ในโรงเรียนต่างขนาดกันมีสภาพปัญหาการบริหารจัดการตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานีต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน ทางโรงเรียนควรจัดให้มีการพัฒนาในด้านคุณภาพของสถานศึกษา ครู และการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานดังต่อไปนี้

ด้านการพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ควรจัดให้มีการพัฒนาระบบเตรียมความพร้อม และการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสาขาอาชีพต่างๆ ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเลือกเรียนตาม

ความสนใจ ความถนัดและความต้องการ

ด้านพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ควรพิจารณาจากภาระงานของครูเพื่อให้ครูได้ทำหน้าที่พัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มที่และมีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้จำนวนครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และจัดครูผู้สอนให้มีคุณวุฒิตรงตามที่สอน

ด้านพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดให้มีกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามศักยภาพความพร้อม กระจายอำนาจตามศักยภาพความพร้อม โดยมีแผนการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจแบบขั้นบันไดตามศักยภาพความพร้อม รวมทั้งมีแผนส่งเสริมเขตพื้นที่และสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งและความพร้อม โดยมีเกณฑ์การประเมินเพื่อจัดกลุ่มตามศักยภาพความพร้อม มีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถาบันอุดมศึกษา สถาบัน/หน่วยงานอื่นในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างภาคีเครือข่ายด้วยตนเอง และมีการจัดสรรทุนเพื่อการศึกษา

2. เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ ทาง โรงเรียนควรจัดให้มีการพัฒนาในด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ ดังนี้

ด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ โรงเรียนควรส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นสังคมเพื่อเอื้อต่อการศึกษาและเรียนรู้ ระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้อในชุมชน/ท้องถิ่น และรณรงค์ให้คนไทยมีนิสัยรักการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ.2556. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2556.

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ.2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ. กรุงเทพฯ :

กระทรวงศึกษาธิการ, 2542.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ปันสมองของชาติ : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศ. เอเชีย เพรส จำกัด, 2544,5-13.

จรวพร ธรณินทร์, การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 8-9 (พ.ศ.2540-2549) (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สถาบันพระปกเกล้า, 2542).

เชาวรัตน์ เตมียกุล. ปฏิรูปการศึกษารอบสอง. สิงห์บุรี : วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2, 2555.

รุ่ง แก้วแดง. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2557, http://area.obec.go.th/buriram3/rongbavon/bavon/r_6.html

วิชัย ดันศิริ. พระราชบัญญัติการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประมวลและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศฯ กองนโยบายและแผน, 2542.

วิริยาภรณ์ อินทร์จันทร์. รายงานการพัฒนาวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีการศึกษา 2554. ปราจีนบุรี : กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপราจีนบุรีเขต 2, 2554.

ลีปนันท เกตุทัต. จากอดีตและปัจจุบันสู่อนาคตของการปฏิรูปการศึกษาไทย: สู่สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545)3-20

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ผลการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาปีการศึกษา 2539-2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপราจีนบุรีเขต 2. ข้อมูลโรงเรียนขนาดเล็ก. เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2556. www.prachinburi2.go.th

_____. แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555-2558). เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2556. www.prachinburi2.go.th

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546.

- _____. สารสำคัญการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561). กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด, 2552.
- _____. รายงานผลการดำเนินงาน ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ในช่วง พ.ศ.2552-2554. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด, 2554.
- อจันรา คหันทวงศ์. การบริหารการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษา. เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2556. <http://school.obec.go.th/ladrahong/botkwam1.htm>
- โอเคเนชั่น. แบบอย่างการสร้างชาติเยอรมนี : หัวใจสำคัญอยู่ที่ การปฏิรูปการศึกษา, เข้าถึงเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2557, <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=848707>
- Datnow Ananda, "The Sustainability of Comprehensive school Reform Models in Changing District and State Contexts," 2004.
- Glen Ross J., "Curriculum development in junior/Community Collage." TheWState-of-the-art, as view by the Arcade Affair (online). accessed 7 may 2000.
- Hopkins Reynold D. (ed.), The practice and Theaory of School Improvement, accessed June 8, 2011, available from <http://www.springer.com/education+%26+language/book>
- Katz Daniel and Robert L. Kahn. The Social Psychology of Organization, 2nd Ed. New York : John Wiley and Son, 1978
- Kustulasar. A, The International Standard School Project in Indonesia: a Policy Document Analysis. (Ohio State University, Graduate School. Ohio: Ohio State University, 2009.
- Leithwood Kenneth. et. al. "Transformational Leadership Effects on Teachers" Commitment and Effort Toward School Reform, Journal of Educational Administration 41,3. 2003. 228.
- McCathy Robert. "Participation un planned development Influences by Government of Developing Countries at Local Level in Ruual Areas.", Essay in rural sociology, (In honour of R.A.J.van Lier) Wageningen : Department of Rural Sociology of tropics, Wageningen Agriculcured University, 1998

